

RAZVOJNE POTI ENERGIJSKE OSKRBE SLOVENIJE

Marjan Eberlinc

**STRATEŠKI SVET ZA POLITIKO ENERGIJE IN PODNEBNE SPREMEMBE
PRI GZS**

Ljubljana, 28. februar 2011

ENERGETSKA POLITIKA

V Energetski zbornici Slovenije menimo, da potrebujemo tako energetska politika države, ki bo družbam energetskih dejavnosti omogočila dinamičen razvoj in nadaljnjo rast ter tako omogočila pokrivanje potreb porabnikov s kakovostno in zanesljivo energijsko oskrbo po konkurenčnih cenah. Za to je potrebno intenzivirati investicijski cikel v energetiki.

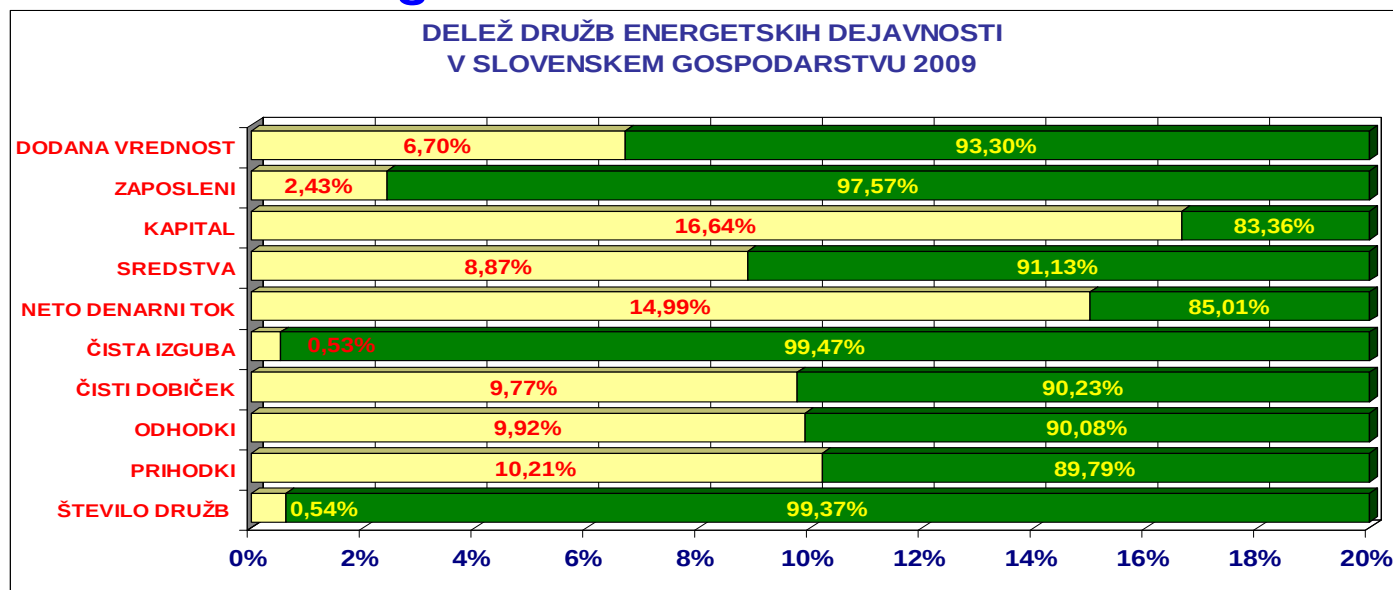
Za ta vlaganja je potrebno imeti velika denarna sredstva. Dobiček, ki ga ustvarjajo družbe energetskih dejavnosti, bo moral v bodoče v večji meri ostati za namene njihovega nadaljnjega razvoja in izgradnjo energetskih objektov.

ZANESLJIVOST ENERGIJSKE OSKRBE

- Zanesljivost dobave, kakovost in cenovna primerljivost energije za slovensko gospodarstvo je odločujoče odvisna od kvalitetnega delovanja energetske družbe pri vzdrževanju in obnovi v veliki meri zastarelih energetske objektov ter izgradnje novih proizvodnih in prenosnih objektov.
- Poudarjamo pomen tega, da ima Slovenija ustrezen del potreb po električni energiji pokritih s svojimi proizvodnimi kapacitetami. Poleg tega so potrebne kakovostne povezave v evropski energetski prostor skozi plinovodno omrežje in skozi elektro energetske daljnovodne povezave.

DRUŽBE ENERGETSKIH DEJAVNOSTI V SLOVENSKEM GOSPODARSTVU

- Družbe energetske dejavnosti dosegajo kar dobrih deset (10%) odstotkov prihodkov slovenskega gospodarstva s komaj 2,43% vseh v gospodarstvu zaposlenih. So pa kapitalsko intenzivnejše z 16,6% deležem v kapitalu slovenskega gospodarstva. Energetske dejavnosti dosegajo 15% neto denarnega toka.

UPRAVLJANJE DRUŽB ENERGETSKIH DEJAVNOSTI V DRŽAVNI LASTI

- Potrebno je usmeriti prizadevanja v povezovanje slovenskih energetskih družb in s tem v povečevanje njihove ekonomske moči, kar bo omogočilo izpeljavo zahtevnih ciljev, ki so postavljeni pred energetski sektor v bodočnosti.
- Kapitalska zmogljivost povezanih energetskih družb je mnogo večja, tako povezana podjetja za izvedbo zahtevnih projektov ne potrebujejo državnih garancij, ali pa jih potrebujejo v mnogo manjšem obsegu in mnogo manj obremenjujejo že tako preobremenjene davkoplačevalce. Vsota razpršenih interesov je dosti manjša.

INVESTICIJE V ENERGETIKI

- V obdobju do leta 2020 je načrtovana izgradnja novih proizvodnih kapacitet v HE v obsegu 1.809 MW, v TE 1.086 MW in JE 950 – 1.600 MW ter PPE na zemeljski plin v obsegu 629 MW. Celotno povečanje proizvodnih kapacitet v državi bo manjše zaradi zaustavitve nekaterih delujočih termo energetskih objektov. Skupna vrednost načrtovanih investicij v energetiki v proizvodne objekte v obravnavanem obdobju (s pogledom do 2030) je ocenjena v višini 8,5 do 9,5 milijard evrov.
- Pri oceni investicijskega potenciala je pomemben podatek o denarnem toku, ki ga ustvarja dejavnost. V dejavnosti SKD *D Oskrba z električno energijo, plinom in paro* je bil v obdobju od leta 2002 do 2009 na letni ravni ustvarjen denarni tok med 257 in 373 milijoni evrov. Z upoštevanjem treh velikih družb, ki niso v sklopu SKD D 35, se denarni tok v letu 2009 poveča za skoraj 90 milijonov evrov.

OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

- V Energetski zbornici Slovenije smo ocenili, da je do leta 2020 možna dodatna proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije v višini 3145 GWh, pri tem bi imeli novi proizvodni objekti skupno moč 1259 MW. Za to pa je potrebno vložiti okoli 3 milijarde evrov.
- Višina potrebnih denarnih sredstev za državne podpore obnovljivim virom v letu 2020 je ocenjena na skoraj 180 milijonov evrov letno, skupno v celotnem obdobju pa so ta sredstva ocenjena v višini okoli 800 milijonov evrov.

RABA ENERGIJE V SLOVENIJI

- V naslednjem desetletju do leta 2020 se bo po različnih ocenah povečala poraba električne energije med 15% in 37,3% glede na današnjo porabo. To pomeni povečanje obsega rabe električne energije v razponu (2010 = 12.100 GWh) od 13.900 GWh, pri nižji 1% povprečni medletni rasti, do 16.612 GWh, pri višji 3,02% povprečni rasti, v letu 2020.
- V obdobju svetovne finančne in gospodarske krize se je poraba energije v Sloveniji zmanjšala za 11,5%. Padec rabe električne energije v letih 2008 – 2009 je bil 15,2% kar je 44,6% prirasta rabe v predhodnih 15 letih, ko smo beležili povprečno 3,1% medletno rast. Raba zemeljskega plina se je v enakem času zmanjšala za 14,5%. Raba tekočih goriv, predvsem naftnih proizvodov se je zmanjšala za 13,3%.
- V letu 2010 se je poraba vseh vrst energije in energentov povečala. Rast rabe električne energije je bila večja kot 6%, z upoštevanom prvo slovensko črpalno elektrarno Avče pa je bila rast kar 8% glede na leto prej. Raba zemeljskega plina se je povečala za 1,3%, raba naftnih proizvodov pa za 16,5%.

Programski svet energetske politike Slovenije

- Dosedanje vodenje slovenske energetske politike, način sprejemanja strateških odločitev na osnovi nepopolnih ali neustreznih strokovnih podlag in časovno zaostajanje izvajanja investicijskih načrtov od dolgotrajnega nastajanja do načina realizacije so pokazale, da potrebujemo strokovno telo, ki bi usmerjalo, usklajevalo in vodilo izdelavo energetske strategije ter njeno izvajanje.
- Programski svet za oblikovanje in vodenje slovenske energetske politike bi sestavljali na eni strani predstavniki stroke iz gospodarstva in znanosti, na drugi strani predstavniki nove agencije RS za upravljanje kapitalskih naložb države, na tretji strani pa bi bili predstavniki izvršilne oblasti, to je predstavniki ministrstev vlade RS. Imel bi največ do dvanajst članov, kar bi lahko zagotavljalo njegovo operativnost in hitro odzivnost. Ta programski svet naj bi prerasel v trajni pristop v oblikovanju in vodenju slovenske energetske politike. Programski svet naj bi imenoval minister pristojen za energetiko v sodelovanju s predstavniki energetskega gospodarstva in agencije AUKN.

Hvala lepa

MARJAN EBERLINC

Predsednik Energetske zbornice Slovenije